
Kyrkomötet Kyrkorättsutskottets betänkande 2010:5

Modernisering av ersättningsstadgan

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2010:45 rörande modernisering av ersättningsstadgan. I motionen föreslås att denna ändras så att även Kyrkomötets ledamöter får ersättning för förlorad arbetsförtjänst samt att sammanträdesarvodet för Kyrkomötets ledamöter utgår med 2 procent av ett basbelopp. Vidare föreslås att en rätt införs för Kyrkostyrelsen att besluta om fast arvode för förtroendevalda i organ utsedda av Kyrkostyrelsen.

Utskottet finner att det föreligger ett behov av översyn av ersättningsstadgan och föreslår därför att det ges ett uppdrag åt presidiet att i samråd med gruppledarna göra en översyn av stadgan och återkomma med förslag till ett kommande kyrkomöte under mandatperioden.

Kyrkorättskottet föreslår att motionen avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2010:45.
2. Kyrkomötet beslutar med anledning av motionen att uppdra åt presidiet att i samråd med gruppledarna i nomineringsgrupperna till ett kommande kyrkomöte under mandatperioden arbeta fram förslag till helhetslösning av arvodesfrågan och formerna för på vilket sätt beslut om fastställande av arvode ska ske.

Motionens förslag

Motion 2010:45 av Olle Burell, Modernisering av ersättningsstadgan

1. Kyrkomötet beslutar att ändra ersättningsstadgan, så att även Kyrkomötets ledamöter får betalas ersättning för styrkt förlorad arbetsförtjänst.
2. Kyrkomötet beslutar att ändra ersättningsstadgan, så att sammanträdesarvodet till Kyrkomötets ledamöter utgår med ett belopp som motsvarar 2 procent av ett basbelopp.
3. Kyrkomötet beslutar att ändra ersättningsstadgan, så att där framgår att Kyrkostyrelsen äger rätt att besluta om fast arvode för förtroendevalda i organ utsedda av Kyrkostyrelsen samt att sådana arvoden ska vara i paritet med jämförbara uppdrag i organ utsedda av Kyrkomötet.
4. Kyrkomötet beslutar att den nya ersättningsstadgan ska träda i kraft den 1 januari 2011.

Bakgrund

Enligt Arbetsordning för Kyrkomötet 7 kap. 1 § gäller att ledamöter i Kyrkomötet och förtroendevalda som utsetts av Kyrkomötet eller Kyrkostyrelsen har rätt till arvode och ersättning.

Vid 1999 års kyrkomöte fattades beslut om Arbetsordning för Kyrkomötet (SvKB 1999:3) samt Ersättningsstadga (SvKB 1999:5). Vid beredningen av frågan ansåg Andra kyrkolagsutskottet att Kyrkomötet inför varje mandatperiod bör tillsätta en grupp bestående av alla nomineringsgrupper, med uppdrag att se över uppdragens omfattning och ersättningarna till de förtroendevalda på den nationella nivån. Kyrkomötet biföll utskottets hemställan. Vid Kyrkomötet 2000 behandlades dock inte frågan. Eftersom arvodesreglerna finns i arbetsordningen överlämnades frågan efter beredning till Kyrkorättsutskottet. Därmed såg Kyrkorättsutskottet som sin uppgift att vid 2001 års kyrkomöte, i enlighet med Kyrkomötets arbetsordning, lägga fram ett förslag.

Utgångspunkten för utskottets arbete var att finna en enighet om de principer som ska vara vägledande för en ersättningsstadga. Några sådana principer är enkelhet, tydlighet, kostnadsneutralitet i förhållande till nuvarande villkor för ersättningar, en rimlig fördelning i förhållande till ansvar samt möjlighet för alla att kunna ta emot ett förtroendeuppdrag för Svenska kyrkan på nationell nivå.

Ersättning kan utgå som arvode, förlorad arbetsförtjänst, resor och traktamenten.

Kyrkomötet beslöt att anta utskottets förslag vilket innebar att i ersättningsstadgan regleras arvoden och övriga ersättningar till Kyrkomötets förtroendevalda och övriga förtroendevalda i av Kyrkomötet och Kyrkostyrelsen tillsatta organ. Arvoden kan utgå som sammanträdesarvode samt som fast årsarvode. Sammanträdesarvoden gäller även råd, kommittéer och utredningar.

Arvodena är knutna till prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Sammanträdesarvoden utgår enligt samma ordning som dittills gällt dvs. för protokollfört sammanträde.

För att förenkla regelverket och hanteringen av detta gäller att samma sammanträdesarvoden ska gälla för alla sammanträden på den nationella nivån. Enda undantaget är Kyrkomötets sessioner, eftersom ersättning för förlorad arbetsförtjänst inte utgår för sådana. I den mån utskott eller andra Kyrkomötets organ behöver sammanträda mellan sessionerna gäller samma regler som för övriga sammanträden.

Sammanträdesarvodet är 4 procent av basbeloppet för Kyrkomötet och 2 procent av basbeloppet för övriga sammanträden.

Ersättning för förlorad arbetsförtjänst utgår inte till ledamöter i Kyrkomötet under Kyrkomötets sessioner. Detta har bl.a. motiverats med arvodets omfattning. Däremot finns rätt till förlorad arbetsförtjänst utöver sammanträdesarvode i samband med övriga sammanträden. Motivet för detta är att alla ska ha en möjlighet att delta i arbetet för Svenska kyrkan på nationell nivå. Principen om tydlighet poängteras: sammanträdesarvode gäller – lika för alla – arbetsinsatsen, ersättning för förlorad arbetsförtjänst ska möjliggöra delaktighet. Ersättning utgår från en styrkt förlorad arbetsförtjänst, dock högst med 7 procent av basbeloppet.

Reglerna finns i ersättningsstadgan. I arbetsordningen finns endast en grundläggande bestämmelse om rätt till arvode och ersättningar, och detaljreglerna i detta avseende förläggas i sin helhet till ersättningsstadgan.

Vid 2002 års kyrkomöte behandlades i betänkandet Kyrkomötet och dess arbetsformer, Kr 2002:2, en motion med innebörden att sammanträdesarvodet till ledamöter i Kyrkomötet skulle sänkas från 4 till 2 % av ett prisbasbelopp samt att ledamöter skulle ha rätt till förlorad arbetsförtjänst. Utskottet föreslog avslag på

motionen med motiveringen att en ny ersättningsstadga beslutats så sent som vid föregående års kyrkomöte. Detta blev också Kyrkomötets beslut.

Kr 2010:5

Utskottets överväganden

Utskottets förslag:

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2010:45.

Kyrkomötet beslutar att med anledning av motionen uppdra åt presidiet att i samråd med gruppledarna i nomineringsgrupperna till kommande Kyrkomöte under mandatperioden arbeta fram förslag till en helhetslösning av arvodesfrågan och formerna för på vilket sätt beslut om fastställande av arvode ska ske.

Utskottet ser, liksom motionären, ett behov av modernisering av ersättningsstadgan. Denna har nu gällt i snart ett decennium. En översyn bör inte inskränkas till att avse en begränsad del av ersättningsstadgan utan bör omfatta helheten. I detta innefattas naturligtvis de ersättningar som motionären aktualiserar liksom övriga förtroendeuppdrag. Nämnder och råd har förändrats i vissa delar och tio års erfarenhet av arbetsformerna för Överklagandenämnden, Ansvarsnämnden och Valprövningsnämnden innebär att en översyn av arvoden till ledamöter och sekreterare behöver göras.

Under den tid som ersättningsstadgan gällt har vidare förändringar skett i olika lagar vilket kan påverka till exempel ersättningsnivån och grunderna för förlorad arbetsförtjänst för vissa grupper. Utskottet ser därför det angeläget att finna en modell där ersättningssystemet är sådant att det inte för någon innebär en kännbar ekonomisk förlust att åta sig ett uppdrag på nationell nivå i Svenska kyrkan.

Det har vidare rått viss oklarhet om formerna för beslut om ersättningar. Kyrkomötets presidium, Kyrkorättsutskottets ordförande och ordförandena i nomineringsgrupperna har samtliga förväntats ta initiativ till översyn i samband med ny mandatperiod. Detta har lett till att frågan ofta väckts för sent och i fel ordning för att kunna behandlas. Utskottet anser därför att presidiet bör överväga om ett särskilt organ bör inrättas för uppgiften.

Uppsala den 30 september 2010

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Margareta Andersson, ordförande

Bengt Stigner, sekreterare

Beslutande: Margareta Andersson, ordförande, Vanja Björsson, Christina Andersson, Mari Lönnerblad, Kaya Ålander, Mikael Härdig, Micael Dahlberg, Johan Carlsson, Stig-Göran Fransson, Anders Roos, Anders Linger, Maria Lagerman, Karl-Gunnar Svensson, Vivianne Wetterling och Anna Malmqvist.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Carola Björkman, Louise Callenberg, Lena Lindström, Thelma Olsson Bylin, Jessica Rytter, Georg Lagerberg, Håkan Sunnliden och Hans Weichbrodt.

Biskop Lennart Koskinen har deltagit i utskottets överläggningar.